

Windparken Etten-Leur

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

15 mei 2008 / rapportnummer 1855-91

1. OORDEEL OVER HET MER

WEOM en de Coöperatie Windpark Laakse Vaart U.A. uit Etten-Leur zijn voornemens twee windenergieprojecten in de gemeente Etten-Leur te realiseren. WEOM wil een lijnopstelling van vijf turbines plaatsen langs de Zwartenbergseweg. De Coöperatie Windpark Laakse Vaart wil een vergelijkbaar windpark plaatsen langs de Bollendonkseweg. Voor realisatie van de windparken is een vrijstelling van het bestemmingsplan ex. art. 19 lid 1 WRO nodig. Ten behoeve van besluitvorming over deze vrijstelling door burgemeester en wethouders is een milieueffectrapport (MER) opgesteld.¹

Tijdens de toetsing heeft een gesprek plaats gevonden tussen de Commissie, het bevoegd gezag en de initiatiefnemer. Tijdens dit gesprek heeft de initiatiefnemer het MER op een aantal punten mondeling toegelicht. Naar aanleiding van dit gesprek is de Commissie van mening dat de essentiële informatie voor besluitvorming in het MER aanwezig is.

Uit het MER komt voldoende naar voren wat de gevolgen zijn voor natuur- en landschappelijke waarden in het gebied. Wel merkt de Commissie op dat de visualisaties van de windparken, zoals opgenomen in het MER, weinig duidelijk zijn.

In hoofdstuk 2 wordt het oordeel van de Commissie nader toegelicht en worden aanbevelingen gedaan voor het vervolgtraject.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL EN AANBEVELINGEN

2.1 Natuur

Voor het MER is zeer gedegen onderzoek gedaan naar de effecten op natuur. Uit de bijlagen bij het MER² blijkt dat de effecten op de natuurwaarden (met name vogels) in het gebied gering zullen zijn.

In het MER wordt niet aangegeven in hoeverre dit past binnen het beleid van de provincie. De Commissie wijst erop dat het natuurcompensatiebeginsel van de provincie Noord-Brabant ook van toepassing is op geringe aantasting van natuurwaarden of van potentiële natuurwaarden binnen de GHS. Wanneer sprake is van een onontkoombare aantasting van (het leefgebied van) bedreigde soorten dient de compensatie bovendien gerealiseerd te worden vóór aanvang van de ingreep.

■ De Commissie adviseert tijdig na te gaan of sprake kan zijn van een verplichting voor natuurcompensatie.

¹ Voor verdere technische gegevens over de m.e.r.-procedure zie Bijlage 1.

² Bijlage 6, onderverdeeld in zeven rapporten, waarvan drie uit 2005 (gegevens uit 2003 / 2004) en drie uit 2007 (gegevens 2007). Het laatste rapport is een overkoepelend rapport uit 2007 over de gecombineerde effecten.

2.2 Landschappelijke effecten

De impact van de windturbines op het landschap is een belangrijk effect, dat terecht zwaar in het MER is meegewogen bij de bepaling van het meest milieuvriendelijk alternatief (mma). Naar de mening van de Commissie zijn de scores van het aspect 'landschap' in het MER echter onvoldoende onderbouwd. Hiermee valt ook een deel van de onderbouwing van het mma weg.

Tijdens het gesprek met de Commissie heeft de initiatiefnemer duidelijk gemaakt dat de waarderingscriteria, waarmee de scores van de verschillende alternatieven op het aspect landschap bepaald worden, grotendeels voortkomen uit het provinciaal en gemeentelijk beleid³. Hierin wordt uitgegaan van lijnopstellingen in een noord-zuid richting, onder meer omdat de opstellingen in hoofdzaak in deze richting worden waargenomen.

Bij het bepalen van het mma heeft, naast het aspect landschap, het aspect energieopbrengst, zwaar gewogen. De slechtere landschappelijke score van alternatief S (samen) ten opzichte van de alternatieven B (Bollendonkseweg) en Z (Zwartenbergseweg), wordt ruimschoots gecompenseerd door de hogere energieopbrengst.

De Commissie acht de beschrijving van de landschappelijke effecten in het MER hiermee voldoende toegelicht en onderbouwd.

In het MER zijn visualisaties van de windparken opgenomen. De Commissie merkt op dat deze visualisaties van een matige kwaliteit zijn.⁴ Ten behoeve van transparantie en een goede communicatie naar omwonenden kan het aan te bevelen zijn visualisaties van een betere kwaliteit beschikbaar te maken. Overigens merkt de Commissie op dat door middel van aanleg van natuur(compensatie) mogelijk de visuele effecten op korte afstand enigszins gemitigeerd kunnen worden.

■ De Commissie adviseert bij een eventuele realisatie van bosschages ten behoeve van natuurcompensatie, deze tevens te benutten voor mitigatie van visuele -, dan wel slagschaduw hinder. Door middel van GIS-technieken (zoals zogeheten 'viewsheds') kan bepaald worden op welke locaties aan te leggen bosschages tevens kunnen dienen om de visuele impact van de turbines op het landschap, dan wel het werpen van slagschaduw op intensief gebruikte locaties te verminderen.

2.3 Energieopbrengst

In het MER worden de berekeningen van de energieopbrengst niet gepresenteerd. De initiatiefnemer heeft deze berekeningen⁵ separaat aan de Commissie ter beschikking gesteld. De berekeningen maken de in het MER gepresenteerde energieopbrengsten voldoende aannemelijk.

■ De Commissie adviseert de berekeningen van de energieopbrengsten met het besluit ter inzage te leggen.

³ Zoals neergelegd in de notities 'Brabant voor de wind 2003-2006' en 'Kadernotitie Windenergie Etten-Leur' (2005).

⁴ Door de grofkorrelige afdruk en, op enkele foto's, de aanwezigheid van een wolkenbank aan de horizon, zijn de windturbines erg slecht zichtbaar op de foto's.

⁵ Excelsheet 'Opbrengstberekeningen MER Etten Leur'.

2.4

Geluid

In het MER wordt voor bepaling van het niveau van achtergrondgeluid uitgegaan van de WNC-40 curve. Dit is in het MER niet nader onderbouwd, terwijl het toch gaat om landelijk gebied, waar mogelijk gebruik van de WNC-35 of -30 curve meer voor de hand zou liggen.

De initiatiefnemer heeft aangegeven dat voor de windparken geen milieuvergunning nodig is omdat ze met een vermogen van 14,9 MW feitelijk net onder de m.e.r.-beoordelingsdrempel vallen. Er kan met een melding worden volstaan. Daardoor hoeft niet te worden uitgegaan van de WNC-30 curve (volgens de Handreiking Industrielawaai) maar kan ook (volgens het Activiteitenbesluit) van de WNC-40 curve worden uitgegaan. De Commissie acht hiermee gebruik van de WNC-40 curve voldoende onderbouwd.

- De Commissie constateert dat, teneinde de geluidsnorm niet te overschrijden, mogelijk maatregelen moeten worden getroffen zoals het 'knijpen' van de turbines.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: WEOM en Coöperatie Windpark Laakse Vaart U.A.

Bevoegd gezag: Gemeente Etten-Leur

Besluit: Vrijstelling van het bestemmingsplan ex. art 19 Wro.

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: D22.2

Activiteit: Het realiseren van 2 windparken met ieder 5 windturbines met een vermogen van (bijna) 3 MW; in totaal dus tweemaal (bijna) 15 MW

Betrokken documenten:

De Commissie heeft, naast het MER, de volgende documenten bij haar advies betrokken:

- Notitie 'Brabant voor de Wind, Uitvoeringsnota Windenergie Noord-Brabant 2003-2006', provincie Noord-Brabant;
- Kadernotitie Windenergie, gemeente Etten-Leur, juli 2005.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een lijst van inspraakreacties wordt gegeven in Bijlage 2 van dit advies.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure: 13 december 2006

aanvraag richtlijnenadvies: 11 december 2006

ter inzage legging startnotitie: 14 december 2006 tot 25 januari 2007

richtlijnenadvies: 7 februari 2007

richtlijnen vastgesteld: 6 maart 2007

kennisgeving MER: 5 maart 2008

aanvraag toetsingsadvies: 3 maart 2008

ter inzage legging MER: 6 maart 2008 tot 18 april 2008

toetsingsadvies uitgebracht: 15 mei 2008

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ir. H.G. van der Aa
dr.ir. G. Blom (voorzitter)
ir. P. van der Boom
drs. G. Korf (werkgroepsecretaris)
ir. P. Vrijlandt

BIJLAGE 2: Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. W.M.G. Rommens namens Windpark Etten-Leur
2. IVN Vogel- en Natuurvereniging en West Brabantse Vogelwerkgroep, Zevenbergen
3. F. Bos, Etten-Leur
4. Evelop Netherlands BV mede namens de grondeigenaren Jongenelen, vd Noort, Kessel, A. van Poppel en B. van Poppel, Utrecht
5. Fam. Boeren, Etten-Leur
6. M.H.J. Buckens, Etten-Leur
7. Eneco Milieu B.V, Rotterdam
8. Fam. A. Nooren-Boot en Fam. A. Nooren-Van Oers, Etten-Leur
9. Gemeente Halderberge, Oudenbosch
10. A. Timmers, Etten-Leur

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Windparken Etten-Leur

WEOM en de Coöperatie Windpark Laakse Vaart U.A. uit Etten-Leur willen twee windenergieprojecten in de gemeente Etten-Leur realiseren. Het gaat om een lijnopstelling van vijf turbines langs de Zwartenbergseweg en een vergelijkbaar windpark van vijf turbines langs de Bollendonkseweg. Voor realisatie van de windparken is een vrijstelling van het bestemmingsplan ex. art. 19 lid 1 WRO nodig. Ten behoeve van besluitvorming over deze vrijstelling door de gemeenteraad is een milieueffectrapport (MER) opgesteld.

ISBN: 978-90-421-2369-4